

چگونه در ایران از حقوق قانونی خود در جایگاه یک متهم همجنس‌گرا دفاع کنیم

راهنمای آموزشی ویژه دگرباشان جنسی در ایران

این راهنما، خلاصه‌ای است از جزوه «چگونه در ایران از حقوق قانونی خود در جایگاه یک متهم همجنس‌گرا دفاع کنیم» که کمیسیون بین‌المللی حقوق بشر زنان و مردان همجنس‌گرا (ایگل‌هرک) آن را منتشر کرده است. آن چه در این جا می‌خوانید، تنها خلاصه‌ای است از متن اصلی این جزوه. توصیه می‌کنیم برای مطالعه متن کامل و آگاهی از جزئیات بیشتر، جزوه را از لینک زیر دریافت کنید: http://iglhr.org/iran/fa/Publications_Legal_Self_Defense

پزشک، مبتنی بر آزمایش و تشخیص احتمال داخل شدن «جسم خارجی» به مقعد است و وکیل می‌تواند آن را بر فرض با توجه به تفاوت شی خارجی و آلت مردانه مورد تردید قرار دهد، یا استدلال کند که مقعد متهم در اثر یک حادثه و یا برخورد با جسمی سخت صدمه دیده، نه در اثر هم‌خوابگی با مردی دیگر.

گاهی ماموران به شما می‌گویند که جرم را قبول کنید، زیرا در غیر این صورت اتهام «فرار از جرم» برای شما منظور خواهد شد؛ در قوانین ایران، چیزی به نام «فرار از جرم» وجود ندارد.

- **تفخیزد:** در تعریف قانونی یعنی «قراردادن اندام تناسلی مرد بین ران‌ها یا نشیمن‌گاه انسان مذکر». مجازات آن ۱۰۰ ضربه شلاق است و تکرار آن برای بار چهارم، می‌تواند مجازات اعدام را به همراه داشته باشد. تفخیز از جمله جرایم «حدی» است که موجب محرومیت فرد از حقوق اجتماعی می‌شود.
- **مساحقه:** در تعریف قانونی یعنی «همجنس‌بازی زنان با اندام تناسلی. مساحقه عبارت است از این که فرد مؤنث اندام تناسلی خود را بر اندام تناسلی همجنس خود قرار دهد» که مجازاتش ۱۰۰ ضربه شلاق و در صورت تکرار، بار چهارم با مجازات اعدام همراه خواهد بود. همچنین محرومیت از حقوق اجتماعی را نیز به دنبال دارد.

«همجنس‌گرایی» به عنوان یک جرم مستقل: طبق ماده ۲۳۷ قانون مجازات اسلامی «همجنس‌گرایی انسان مذکر در غیر از لواط و تفخیز، از قبیل تقبیل و ملامسه از روی شهوت، موجب سی و یک تا هفتاد و چهار ضربه شلاق تعزیری درجه شش است». در تبصره این ماده آمده است «حکم این ماده و ماده قبل در مورد انسان مؤنث نیز جاری است». بهترین شیوه، انکار کامل هر نوع رابطه جنسی با همجنس خود است، تا اولاً از مجازات در امان ماند، ثانیاً زمینه را برای مشکلات بعدی مثل اتهام فساد یا اشاعه فساد باز نگذاشته باشد.

آغاز پرونده قضایی و مراحل آن تا آزادی یا زندان

لازمه تشکیل هر پرونده قضایی و شروع به رسیدگی قانونی، یکی از موارد زیر است:

۱. دستگیری اتفاقی
۲. گزارش ستاد حفاظت اجتماعی
۳. گزارش بسیج
۴. شکایت شخصی

تمامی رفتارهای شما مجازات ندارد و «جرم» محسوب نمی‌شود

ماموران هنگام دست‌گیری شما باید عنوان دقیق حقوقی اتهام را به شما بگویند. تنها موارد زیر در رابطه با رفتارهای همجنس‌گرایانه جرم تلقی می‌شود، نه هرچه به شما نسبت می‌دهند.

- **لواط:** «لواط» یا ارتباط کامل جنسی مردان با یکدیگر، مهمترین عنوانی است که در مقررات کیفری ایران، جرم تلقی می‌شود.

در قانون جدید مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۰، «مفعول رابطه» در هر صورت اعدام می‌شود (مگر به اجبار تن به رابطه داده باشد) و فاعل اعدام نخواهد شد (مگر این که برای رابطه کامل به زور متوسل شده باشد). از سوی دیگر، اگر «فاعل» مجرد باشد، یا به همسرش (برای برقراری رابطه جنسی) دسترسی نداشته باشد، از مجازات مرگ رهایی می‌یابد.

گاهی اوقات ماموران یا فردی از اعضای خانواده، توصیه می‌کنند که بگویید «مجبور» شده‌اید. اگر واقعاً به اجبار تن به رابطه داده‌اید، حتماً این موضوع را مطرح کنید؛ اما در صورتی که خلاف واقع بگویید که مجبور به رابطه شده‌اید:

۱. با این کار، اقرار کرده‌اید که لواط داشته‌اید و به این شکل طرف مقابل را در معرض احتمال مجازات مرگ قرار داده‌اید.
۲. باید ثابت کنید که سکس به اجبار انجام شده است و اگر موفق به اثبات نشوید، از آن جا که قبلاً اصل لواط را اقرار کرده‌اید، خودتان به عنوان مفعول با خطر احتمال مجازات مرگ روبه‌رو می‌شوید.

شرایط اثبات لواط عبارتند از: (۱) چهار بار اقرار نزد قاضی، (۲) شهادت ۴ مرد که عمل را دیده باشند، (۳) علم قاضی، یعنی در غیاب شواهد کافی، قاضی می‌تواند با استناد به علم و یقین خود به مجرم بودن متهم رای دهد؛ پس حتی یک بار اقرار نیز می‌تواند در کنار سایر شرایط پرونده، امکان استناد قاضی به «علم» خود را فراهم کند. پس بهتر است در جواب به هرگونه اتهامی قاطع، واضح و صریح بگویید: «نه، قبول ندارم.»

نظریه پزشکی قانونی ممکن است به ضرر شما باشد، چون ممکن است در آن آمده باشد که دخول انجام گرفته است. در مقررات اسلامی این «اقرار» است که «دلیل حقوقی» محسوب می‌شود، نه «نظریه پزشکی قانونی». از این که «نظریه پزشکی قانونی» علیه شما باشد، وحشت نکنید. برای رهایی از مجازات اعدام حتماً دخول را منکر شوید. نظریه

- نخست یک وکیل انتخاب کنید. از قبل یک وکالت‌نامه به او بدهید و بخواهید تا در صورت بازداشت فوراً پیگیری‌های نخستین را انجام دهد.
- بر مبنای قانون آیین دادرسی کیفری ایران، تحقیق در جرایم منافی عفت ممنوع است؛ مگر در مواردی که جرم «مشهود» باشد یا دارای «شاکی خصوصی» باشد. اگر مأمور کلانتری یا یک مأمور ساده بسیج از شما بازجویی کردند تأکید کنید که «مطابق قانون، شما حق بازجویی از من را در این مورد مشخص ندارید».
- «احضار» شما برای محاکمه باید حتماً کتبی باشد. پس از دریافت برگه احضاریه، اگر تاریخ حضور شما در دادسرا مشخص باشد، بر مبنای آن اقدام کنید. اگر برگ احضاریه شما تاریخ نداشته باشد، باید ظرف سه روز به دادرسی معرفی شده مراجعه کنید. معمولاً اگر یک یا دو روز دیرتر بروید، مشکلی پیش نمی‌آید؛ اما تأخیر بیش از آن، می‌تواند منجر به جلب یا دستگیری شما شود.
- اگر به همراه دوست یا شریک جنسیتان احضار شده‌اید، قبل از حضور، حتماً تمامی حرف‌هاتان را با هم هماهنگ کنید.
- بازجویی شفاهی قانونیت ندارد و تمامی بازجویی‌های شما در تمامی مراحل باید «کتبی» باشد تا بتوان به آن استناد کرد.
- پرسش‌های بازجویان باید شفاف باشند. اگر مفهوم چیزی را نمی‌دانید، حتماً پرسید. اظهاراتی مانند «نمی‌دانم» یا «این طور نیست» پاسخ‌های خوبی نیستند.
- شما حق سکوت دارید. بنا بر موازین حقوقی، «سکوت» هیچ‌چیز را اثبات یا رد نمی‌کند. تمامی متن بازجویی را پیش از امضا، دست‌کم یک بار به‌طور کامل و با دقت بخوانید و اگر لازم بود، نکاتی را به آن اضافه یا از آن حذف کنید.
- ممنوعیت شکنجه اگرچه در قانون وجود و صراحت دارد، اما در عمل ممکن است اعمال شود. در صورت مواجهه با آن، باید حتماً و در اولین فرصت ممکن گزارش شود. عکسی از آثار شکنجه تهیه کنید و از بیان و شرح شکنجه‌های روحی مثل به‌کار بردن الفاظ رکیک، اهانت به خانواده و یا رفتارهای تحقیرآمیز، ابایی نداشته باشید. فریب تهدیدهای شکنجه‌گران را نخورید. در اولین فرصتی که نزد قاضی رفتید، حتماً بگویید که شکنجه شده‌اید و بخواهید تا موارد شکنجه شما را ثبت و بررسی کند. در صورت وجود آثار شکنجه، فوراً آنها را به قاضی نشان دهید.
- پس از اولین بازجویی اگر قاضی شما را بی‌گناه بداند، فوراً آزاد می‌شوید و اگر شواهد علیه شما باشد، هر «قرار»ی که درباره شما صادر شود، قابل اعتراض است. ظرف ۲۰ روز از تاریخ «ابلاغ یا امضای حکم» به آن اعتراض کنید. اعتراض فقط یک‌بار انجام می‌شود و اگر وکیل ندارید، خودتان یک اعتراض ساده بنویسید و به «دفتر دادگاه» تحویل دهید. به انکار خود اشاره کنید و بگویید که بی‌گناه هستید. اگر در متن حکم به «قرار» اولیه شما استناد شده باشد، باید در اعتراض خود بنویسید که آن گفته‌ها در اثر فشار روحی و جسمی در بازداشتگاه است، ناخواسته به زبان آمده و صحت ندارد.
- پس از سپری شدن مراحل ابتدایی پرونده، برای محاکمه فراخوانده می‌شوید. اگر اتهام شما «لواط» باشد، حتماً باید وکیل داشته باشید. اگر خودتان وکیل انتخاب نکنید، دادگاه برای شما یک وکیل تعیین خواهد کرد که اگر احساس کردید او به وضعیت پرونده شما آسیب می‌رساند، از قاضی بخواهید تا وکیل دیگری برای شما تعیین کند. اگر دادگاه مخالفت کرد، حتماً اصرار کنید و بگویید که این درخواست شما در صورت جلسه دادگاه قید شود. اگر باز هم توجه نشد، هنگامی که به سوالات دادگاه جواب می‌دهید، این موضوع را با زیرکی در گفته‌های خود بگنجانید و بگویید که «من وکیل انتخابی دادگاه را قبول ندارم». باز هم اگر در صورت جلسه این موضوع نوشته نشد، زمانی که قلم به شما می‌دهند تا صورت جلسه را امضا کنید، در کنار امضای خود بنویسید: «من وکیل را قبول ندارم». این اقدام و اعتراض شما، مانع از تایید حکم اعدام توسط «دیوان عالی کشور» خواهد شد.
- در هر مرحله از رسیدگی به پرونده‌تان، از تمامی اوراق قضایی یک نسخه تهیه کنید. شماره‌ی پرونده خود را ثبت و در محلی مطمئن نگهداری کنید.
- اگر به زندان منتقل شدید بدانید که معمولاً در آن‌جا چیزی مخفی نمی‌ماند و امکان پنهان ماندن محدود است. بنابراین، اگر گرایش و هویت جنسی خود را آشکار کنید، قطعاً مورد آزار قرار خواهید گرفت. اگر رفتار نادرستی در زندان دیدید، مشاهدات خود را طی نامه‌ای به رئیس زندان انتقال دهید. نوشتن وقایع زندان می‌تواند برای مستندسازی پرونده شما در آینده و احقاق حقوق‌تان در برابر مراجع بی‌طرف احتمالی، به‌کار آید.